

Förskolläraryrprogrammet

Studiehandledning

Avslutande verksamhetsförlagd utbildning

Termin 7: HT 2025

Kurskod: 970A06 (6hp)

Institutionen för beteendevetenskap och lärande (IBL)

Förord.....	3
Lärare i kurs.....	3
Kursinnehåll	3
Kursmål och provkoder	3
Verksamhetsförlagd utbildning.....	4
Ta kontakt med din handledare!	4
Dina arbetstider	4
Utvecklingsplanen.....	4
Helhetsansvar	4
Lärobesök eller zoomsamtal med lärare	5
Treparsamtal	5
Information till dig som ska få besök av en lärare	5
Information till dig som ska zooma med en lärare	6
Examinationer	6
Tillämpade sociala och didaktiska förmågor (TSDF, 5,5hp)	6
Skriftlig redovisning rapportform: Ledarskap i förskolan (RAP5, 0,5hp)	6
Formalia	7
Användning av generativ AI	7
Tid till uppgiften	7
Betygskriterier.....	7
Inlämning	7
VFU-seminarium	8
Policy rörande fusk och plagiat.....	9
Kursutvärdering	9
Kurslitteratur.....	10
Obligatorisk kurslitteratur.....	10

Förord

Välkommen till kursen *Avslutande verksamhetsförlagd utbildning!* Kursen omfattar 6hp och utgörs av fyra veckors verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i förskolan.

Studiehandlingen innehåller information om olika kursmoment och litteratur samt kursens examinationer och bedömningskriterier. Övrig information från lärare till studenter ges primärt på LISAM. Innehållet har utarbetats i samarbete mellan kursansvarig, lärare, de professionsmentorerna som ingår i kursen med beaktande av tidigare studenters kursutvärderingar.

Lärare i kurs

Johanna Aringer, kursansvarig och examinator, johanna.aringer@liu.se

Sofia Ryberg, biträdande kursansvarig, sofia.ryberg@liu.se

Simon Östling, simon.ostling@liu.se

Maria Simonsson, maria.simonsson@liu.se

Maria Espenkrona-Håkansson, maria.espenkrona-hakansson@liu.se

Åsa Schön, asa.schon@liu.se

Marielle Heidling, marielle.heidling@liu.se

Elizabeta (Betty) Tasevska, elizabeta.tasevska@liu.se

Kursinnehåll

I den avslutande VFU-kursen fokuserar studenten på förskollärarprofessionens allsidiga uppdrag genom praktisk tillämpning av lärarförmågor i förskolan. Ett centralt innehåll är att leda, samarbeta och ta ansvar för olika typer av social interaktion samt ämnesteorietisk och didaktisk förtrogenhet. I kursen tar studenten helhetsansvar för planering, organisering, genomförande och utvärdering av barns lärande och utveckling. I helhetsansvaret ingår också att anpassa den pedagogiska verksamheten till barns skilda förutsättningar och att dokumentera barns lärande och utveckling. Relationen mellan forsknings- och erfarenhetsbaserad kunskap är ett centralt innehåll i kursen. Studenten tränar på att reflektera över sin undervisningspraktik, använda ett professionellt språk och visa ett etiskt förhållningssätt i relation till såväl barn, arbetslag som vårdnadshavare. Uppföljning av och reflektion över studentens lärande och yrkesutveckling genomförs fortlöpande.

Kursmål och provkoder

I kursplanen anges de kunskaper varje student förväntas ha tillägnat sig efter att ha bedrivit fyra veckors heltidsstudier. Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- använda ett professionellt och etiskt förhållningssätt i samverkan med barn, personal och vårdnadshavare
- självständigt organisera och anpassa miljöer för lärande och utveckling utifrån forsknings- och erfarenhetsbaserad kunskap inom det förskolepedagogiska området
- ta helhetsansvar för planering, genomförande, ledning och utvärdering av förskoleverksamhet i enlighet med gällande styrdokument, didaktiska teorier och modeller
- ta tillvara barns kunskaper och erfarenheter och skapa förutsättningar för alla barn att lära och utvecklas
- observera, dokumentera, analysera och följa upp barns lärande och utveckling utifrån forsknings- och erfarenhetsbaserad kunskap
- visa självinsikt, systematiskt reflektera kring konstruktiv kritik och utveckla sitt handlande
- anpassa sitt ledarskap till den pedagogiska situationen

Kursens examinerande moment har följande provkoder:

Provkod	Beskrivning	Betygsgrader	hp
TSDF	Tillämpade sociala och didaktiska förmågor	U-VG	5,5hp
RAP5	Skriftlig redovisning rapportform: Ledarskap i förskolan	U-VG	0,5hp

För att erhålla betyget VG på hela kursen krävs VG på både TSDF och RAP5.

Verksamhetsförlagd utbildning

För övergripande information om VFU, se denna sida: <https://liu.se/artikel/verksamhetsforlagd-utbildning-vid-lararutbildningen>

Ta kontakt med din handledare!

Ta kontakt med din handledare i god tid inför VFU-perioden så att ni tillsammans kan planera för VFU-veckorna. Som vanligt ska ni tillsammans göra en överenskommelse om hur det praktiska ska fungera.

Dina arbetstider

Du ska arbeta 40 timmar/vecka under din VFU. I den tiden ingår arbete i barngrupp (inkl. undervisning), planeringstid, dokumentation, reflektion, handledning, arbete med den skriftliga kursuppgiften, möten etc. Fördelningen av tiden görs i samråd med handledaren i samband med att ni upprättar "Överenskommelse student-handledare".

Under dagar med helhetsansvar ska du vara på förskolan motsvarande en heltidstjänst. Om handledaren arbetar heltid förväntas du gå handledarens tider. Om din handledare inte arbetar heltid, ska *du* ändå vara på plats på förskolan motsvarande en heltidstjänst.

Utvecklingsplanen

Under din sista VFU-period på Förskolläraryrket kommer det att ställas stora krav på dig. Kursen ligger på avancerad nivå. Ta hjälp av utvecklingsplanen som du har arbetat med under hela utbildningen och fundera över hur du kan ta dig an dina utmaningar och utvecklingsområden. Vi rekommenderar att du även för loggbok och noterar de tankar och reflektioner som uppkommer under VFU-perioden.

Helhetsansvar

Helhetsansvar innebär att du får en möjlighet att öva och prövas i sitt kommande yrke, det vill säga agera socialt och didaktiskt under en längre sammanhållen tid. I den här kursen ska du ha helhetsansvar i (minst) 10 dagar, så sammanhållet som möjligt. Helhetsansvaret behöver ligga under veckorna 41 och 42 så att eventuella förbättringar hinner genomföras innan avslutad VFU.

Under helhetsansvaret ska du i så stor utsträckning som möjligt ta över handledarens uppdrag och ansvar. Det gäller till exempel undervisning och arbete i barngrupp, vårdnadshavarkontakter, dokumentation, reflektion, planering, genomförande, utvärdering och systematiskt kvalitetsarbete. Det handlar också om praktiskt arbete i samband med måltider med mera. Du ska också visa din förmåga att leda såväl barn som utbildningen i sin helhet, vilket innebär att du även behöver leda arbetslaget på det sätt som din handledare vanligtvis gör. När det gäller speciella uppdrag som handledaren har, kan du överta dessa efter överenskommelse med din handledare.

Inför helhetsansvaret behöver du prata med din handledare om hur du ska få möjlighet att agera självständigt och samtidigt få feedback på sin insats. Du behöver tillsammans med din handledare komma fram till hur mycket handledaren ska finnas med i bakgrunden. Du ska få chansen att agera självständigt, men handledaren behöver också få tillfälle att se dig för att kunna lämna ett rättvist omdöme och ge feedback på ditt arbete.

Under helhetsansvaret ska din arbetstid vara heltid och i de fall handledaren inte arbetar heltid går studenten en tid som motsvarar en heltidstjänst. Perioden med helhetsansvar bör innehålla yrkesrollens varierande arbetstider, det vill säga rymma såväl öppning som stängning. Detta för att du ska få möjlighet att öva och pröva detta.

Lärbesök eller zoomsamtal med lärare

Under VFUn kommer en lärare att besöka eller zooma med dig. Detta genomförs under v. 41–42. Vi strävar efter att du ska få träffa samma lärare som i den tidigare VFU-kursen termin 5. De studenter som zoomade under termin 5 får besök den här gången, och tvärt om. Vilken lärare som ansvarar för respektive student ser du på Lisam.

Trepartssamtal

Syftet med trepartssamtalet är att stötta dig så att du lyckas i ditt helhetsansvar och uppnår kursens mål. Vi kommer framför allt att fokusera på dina styrkor och utvecklingsområden. Samtalet syftar också till att ge stöd till handledarens ifyllande av omdömesformuläret och examinatorns bedömning.

Inför trepartssamtalet ska du skicka in ett underlag till den lärare som ska besöka dig eller ha zoomsamtal med dig. Du ska skicka underlaget senast torsdag vecka 40. Lämna en kopia på underlaget till handledaren så denne kan förbereda sig inför trepartssamtalet. Underlaget ska innehålla:

- Din planering för de veckor då du har helhetsansvar. Planeringen ska innehålla
 - En översiktlig beskrivning av dina uppdrag och ansvar,
 - En kort beskrivning av den undervisning som du planerar att genomföra. Knyt an till läroplanen och visa hur undervisningen som du ska genomföra *utgår ifrån* läroplanen.
 - Tankar om hur du ska leda arbetslaget.
- En kort beskrivning av vad du behöver diskutera och få stöttning i av läraren. Detta ska relateras till omdömesformulärets kriterier och din utvecklingsplan.

Läraren leder samtalet och samtalstiden är max 45 minuter. Under trepartssamtalet ser dagordningen ut så här:

1. Studenten genomför en kort presentationsrunda.
2. Studenten redogör för sin planering av helhetsansvaret och de moment som denne vill diskutera och få stöttning i utifrån omdömesformulärets kriterier.
3. Lärare och handledare reflekterar och lämnar synpunkter på det redovisade.
4. En diskussion kring var studenten ska tänka på, planera och utföra för att lyckas med sitt helhetsansvar och uppnå kursens mål.
5. Läraren leder avslutningsvis en sammanfattande diskussion kring det som framkommit under trepartssamtalet och dokumenterar samtalet.

Information till dig som ska få besök av en lärare

Du kommer att kontaktas av den lärare som ska besöka dig under vecka 39. Då får du veta när läraren kommer att besöka dig. Dag och tid är hårt styrt av lärarens olika uppdrag och därför svårt

att flytta. Tidsomfattningen för besöket är 1 timme och 30 minuter: 8.00-9.30, 10.00-11.30 eller 13.00-14.30.

Besöket inleds med att läraren är med och observerar dig i barngruppen under ca 30 minuter. Sedan sker ett ca max 45 minuter långt trepartssamtal (se ovan) mellan student, handledare och lärare. Den övriga tiden kan disponeras till ytterligare samtal eller att besökande lärare observerar och diskuterar studentens arbete i verksamheten.

Information till dig som ska zooma med en lärare

Tidsomfattningen för trepartssamtalet på zoom är max 45 minuter. På samtalet ska din handledare vara med.

Du kan boka en tid för Zoomsamtal hos din lärare från och med måndag vecka 40 kl. 8.00 tom. fredag vecka 40 kl. 17.00. Information om vilken lärare du ska ha samtal med finns på Lisam. Bokningsbara tider erbjuds finns under *anmälan* på Lisam – välj tid hos den lärare som du blivit tilldelad. Det är viktigt att du stämmer av tiden med din handledare så att den passar handledaren och verksamheten.

Zoom-länk till samtalet läggs ut på Lisam. Logga in på länken den tid som du fått bokat.

Examinationer

Tillämpade sociala och didaktiska förmågor (TSDF, 5,5hp)

Bedömningen av tillämpade sociala och didaktiska lärförmågor är graderade enligt en tregradig skala (U-VG). För varje kursmål finns bedömningskriterier på nivån godkänt eller väl godkänt.

- För att erhålla betyget godkänd måste *samtliga kriterier på G-nivå uppfyllas*.
- För att erhålla betyget väl godkänd på TSDF måste *samtliga kriterier på både godkänd- och väl godkänd-nivå* vara uppfyllda. Handledaren lämnar in underlag för bedömning i slutet av kursen, men det är kursens examinerare (Johanna Aringer) som gör slutlig bedömning och sätter betyg.

Samtliga mål och kriterier för TSDF finns i omdömesformuläret som du hittar på kursens Lisam-sida och här: <https://liu.se/artikel/professions--och-utvecklingsguider>

Skriftlig redovisning rapportform: Ledarskap i förskolan (RAP5, 0,5hp)

Syftet med denna rapport är att du ska få möjlighet att koppla samman praktiska och teoretiska kunskaper från din utbildning. Du ska således kombinera kunskaper och erfarenheter från såväl campusförlagda som verksamhetsförlagda delar av utbildningen.

Uppgiften fokuserar på *förskolläraren som ledare i förskolan* och *vilken ledare du vill vara*. Du ska skriva om förskollärares ledarskap i relation till barn, kollegor och/eller vårdnadshavare. En viktig del i uppgiften är att du *reflekterar kring din egen utveckling* och *hur du kan utvecklas vidare i din yrkesroll* som förskollärare.

I din text ska du använda dig av kurslitteratur som du läst i tidigare kurser. Du ska använda minst en bok/artikel från Pedagogisk ledning i förskolan (970A04) samt förskolans läroplan (2018). Använd gärna mer litteratur.

Mer stöd för uppgiften finns på Lisam.

Formalia

Texten ska vara välskriven och välstrukturerad, med rubrik, inledning och avslutning. Referera enligt APA7, med tillägg att du löpande ska hänvisa till sidnummer i litteraturen. Texten ska omfatta ca 1000 ord (exklusive referenslista) och vara skriven med 1,5 radavstånd, 12 punkter.

Användning av generativ AI

Uppgiften ska skrivas självständigt och med egna ord. Det är tillåtet att använda AI (Co-Pilot) för att bearbeta texten språkligt. Det är inte tillåtet att använda Co-Pilot eller något annat verktyg för generativ AI för att generera/skapa ny text. Om du använder AI för att bearbeta din text språkligt ska du tydligt ange det vid inlämningen.

De kursmål som examineras i denna uppgift knyter an till förmågor rörande att använda ett professionellt förhållningssätt och visa självinsikt. Det är viktiga kunskaper för en förskollärare och vi behöver säkerställa att du har dessa. Om du använder AI för att generera text kan vi inte säkerställa dina kunskaper. Att använda AI-verktyg för att vilseleda vid examination, genom att exempelvis presentera AI-genererad text som sin egen, är en form av plagiat.

Tid till uppgiften

Du förväntas att göra denna uppgift inom ramen för en 40-timmars arbetsvecka. Uppgiften är liten (0,5hp) och omfattar max 1000 ord, vilket motsvarar ca tre sidor (skriven med 1,5 radavstånd, 12 punkter). Exakt hur lång tid det tar för dig att skriva uppgiften kan vi inte säga, men vi räknar att du bör hinna med att skriva uppgiften på några timmar – det är inte okej att säga till handledaren att du behöver 1–2 dagar bara till att arbeta med den här uppgiften, det förväntas inte av dig.

Betygskriterier

Nedan presenteras kursmålen samt de kriterier som gäller för att bedömas som godkänd respektive väl godkänd på RAP5. Observera att du självklart också måste följa instruktionen för uppgiften och formalia (se ovan).

Kursmål	Kriterier G-nivå	Kriterier VG-nivå
Använda ett professionellt och etiskt förhållningssätt i samverkan med barn, personal och vårdnadshavare	Studenten reflekterar med hjälp av litteratur och erfarenheter av ledarskap i förskolan kring pedagogiskt ledarskap i relation till barn, personal och/eller vårdnadshavare på ett fungerande sätt .	Studenten reflekterar med hjälp av litteratur och erfarenheter av ledarskap i förskolan kring pedagogiskt ledarskap i relation till barn, personal och/eller vårdnadshavare på ett nyanserat sätt .
Visa självinsikt, systematiskt reflektera kring konstruktiv kritik och utveckla sitt handlande	Studenten reflekterar kring sitt ledarskap på ett konstruktivt, självkritiskt sätt och ger exempel på hur hen kan utveckla sitt handlande.	Studenten reflekterar och problematiserar sitt ledarskap på ett konstruktivt, självkritiskt och nyanserat sätt och ger exempel på hur hen kan utveckla sitt handlande

Inlämning

Uppgiften lämnas in via Lisam.

Tillfälle 1	Söndag v. 43 klockan 17:00
Tillfälle 2	Fredag v. 49 klockan 17:00
Tillfälle 3	Fredag v. 14 klockan 17:00

VFU-seminarium

Under den sista VFU-veckan träffar ni professionsmentorerna för att individuellt och gemensamt reflektera kring er utbildningsresa. Vad har ni fått med er och vad har ni saknat i utbildningen? Hur vill ni fortsätta utvecklas och vad tänker ni om framtiden?

Seminarierna sker på morgonen (7:30-9:00) och på eftermiddagen (14:30-16:00) den 22 oktober via zoom – länk finns på Lisam. Välj själv vilket pass du vill vara med på.

Policy rörande fusk och plagiat

Definitionen av fusk och plagiat som Linköpings universitets disciplinnämnd utgår ifrån finns i Högskoleförordningen (10 kap. 1 §): "Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas".

Ett plagiat är något som studenten 1) inte har skrivit själv, utan som har tagits från någon annan författare – antingen genom att skriva av eller att kopiera från en källa, t.ex. en bok, artikel eller hemsida – och som 2) saknar en ordentlig källhänvisning som visar var det avskrivna/kopierade har sitt ursprung. Det står naturligtvis studenten fritt att referera och citera källor – det ska man göra i vetenskapliga texter och – men det måste klart framgå vilka dessa källor är. Studenten måste ge originalkällorna erkännande för den information som de står för. Man ska alltid ha en källhänvisning med sidor direkt efter ett citat.

Examinationsuppgiften (RAP5) i den här kursen ska skrivas självständigt och med egna ord av studenten. Väl övervägda, motiverade och tydligt angivna citat (se APA-guiden) är givetvis tillåtna. Det är tillåtet att använda AI (Co-Pilot) för att bearbeta texten språkligt. Det vill säga, det är okej att ta hjälp av Co-Pilot för att korrekturläsa din text på samma sätt som det är okej att be en kompis att korrekturläsa din text. Det är inte tillåtet att använda Co-Pilot eller något annat verktyg för generativ för att generera/skapa ny text. Om du använder AI för att bearbeta din text ska det tydligt anges vid inlämning.

De kursmål som ska examineras i RAP5 anknyter till färdighetskunskaper i att använda ett professionellt förhållningssätt och visa självinsikt. Det är viktiga kunskaper för en förskollärare och vi behöver säkerställa att du har dessa. Om du använder AI för att generera text kan vi inte säkerställa dina kunskaper. Att använda AI-verktyg för att vilseleda vid examination, genom att exempelvis presentera AI-genererad text som sin egen är en form av plagiat.

På bibliotekets hemsida finns mer information om plagiat och hur du kan undvika att riskera att plagiera: <https://liu.se/artikel/plagiering-upphovsratt>

Alla examinationsuppgifter skickas till Ouriginal som är en nätbaserad tjänst för att jämföra en students text med andra texter som ligger lagrade i Ouriginals databas och på Internet.

Om en examinator misstänker att en student fuskat ska hen anmäla det till Linköpings universitets disciplinnämnd som sedan utreder ärendet och fattar beslut om eventuella disciplinära åtgärder.

Här finns information om vad som är en disciplinförseelse och disciplinära åtgärder:

<https://liuonline.sharepoint.com/sites/student-under-studietiden/SitePages/Fusk-och-plagiat.as>

Kursutvärdering

Enligt högskoleförordningen ska studenter som deltar i eller avslutar en universitetskurs ges möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen. På lärarprogrammen sker detta genom Linköpings universitets elektroniska kursvärderingssystem EvaliUate. När kursvärderingen öppnas får alla studenter som är registrerade på kursen ett mejl med en länk, där en enkät kan fyllas i. LiU uppmanar alla studenter att ta denna chans att förbättra grundlärautbildningen vid Linköpings universitet för kommande studenter. Utöver detta ansvarar lärare för att kursen fortlopande utvärderas. Era åsikter är viktiga för utformandet av kursen.

Kurslitteratur

Obligatorisk kurslitteratur

Skolverket (2018). *Läroplan för förskolan: Lpfö 18*. Stockholm: Skolverket. [Kan laddas ner från skolverket.se]

Vald litteratur från Pedagogisk ledning i förskolan (970A04) (se litteraturlista för kursen)

Litteratur från följande kurser (se litteraturlista för respektive kurs) rekommenderas för genomförande av RAP5:

- Samverkansprocesser i förskolan (970G16)
- Förskolans pedagogiska innehåll och mål i relation till barns utveckling och livsvillkor II (970G17)
- Estetiska uttrycksformer och barnkultur i förskolans undervisning (970G44)